

Iránymutatások az állattartó létesítmények tűzbiztonságával kapcsolatos épületfelügyeleti követelményekről¹

A Belügy-, Építésügyi és Digitalizálási Minisztérium közigazgatási rendelete

(2024 - II-515-00000-2021/066)

A Belügy-, Építésügyi és Digitalizálási Minisztérium az alábbi közigazgatási rendeletet adja ki:

Tartalomjegyzék

1	Alkalmazási kör.....	2
2	Biztonsági célkitűzés.....	2
3	Az oltóvízre vonatkozó követelmények, az oltóvízellátás és -hozzáférés.....	2
4	Tűzvédelmi zónák.....	3
4.1	A tűzvédelmi zónák bruttó térfogata.....	3
4.2	Nyitott állattartó létesítmények.....	3
4.3	Zárt állattartó létesítmények.....	4
5	Az alkatrészekre és szigetelőanyagokra vonatkozó követelmények.....	4
6	Ajtók.....	4
7	Menekülési útvonalak.....	5
8	Állatmentési célú kijáratok.....	5
9	Épületek műszaki felszerelése.....	6
10	Tűzjelző rendszerek.....	7
11	Tűzoltó készülékek.....	7
12	Tűzvédelmi előírások, tűzoltási tervek és kezelői kötelezettségek.....	7
13	Értékelés.....	7
14	Hatálybalépés.....	8

¹ Ezen iránymutatások tervezete a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.) megfelelően bejelentés tárgyát képezte.

1 Alkalmazási kör

- 1.1. Ezen iránymutatások a Mecklenburg-Nyugat-Pomeránia Tartományi Építési Szabályzatának (Landesbauordnung Mecklenburg-Vorpommern, LBauO M-V) 51. §-a szerinti követelményekre alkalmazandók az olyan állattartó gazdaságok esetében, amelyek épületei földszintesek, és vagy 1 600 m²-nél nagyobb alapterülettel (LBauO M-V 2. § (4) bekezdés 3. pont) vagy több mint 10 000 m³ bruttó térfogattal (LBauO M-V 2. § (4) bekezdés 20. pont) rendelkeznek. Az LBauO M-V követelményeit kell alkalmazni, kivéve, ha ezek az iránymutatások szigorúbb követelményeket határoznak meg, vagy ennél alacsonyabb követelmények megengedettek.
- 1.2. Ez attól függetlenül érvényes, hogy a műveletek a Szövetségi Építési Törvénykönyv 35. §-ában meghatározott privilegizált műveleteknek vagy kereskedelmi tevékenységeknek minősülnek-e.
- 1.3. A meglévő létesítmények jelentős változása esetén a tűzbiztonságot ezen iránymutatásoknak megfelelően kell ellenőrizni.
- 1.4. A mezőgazdasági tárolólétesítmények, a takarmánytárolók és a silók nem tartoznak a rendelet hatálya alá.

2 Biztonsági célkitűzés

Az LBauO M-V. 14. §-a szerint az állattartó létesítményeket úgy kell kialakítani, megépíteni, átalakítani és karbantartani, hogy megakadályozzák a tűz kitörését, illetve a tűz és a füst terjedését (a tűzterjedést), tűz esetén pedig lehetővé tegyék az emberek és állatok mentését, valamint a hatékony tűzoltási műveleteket. Az állatok mentésének biztonsági célja azáltal is megvalósul, hogy az állatok a tűz alatt az építményben maradnak, anélkül hogy megsérülnének.

3 Az oltóvízre vonatkozó követelmények, az oltóvízellátás és -hozzáférés

- 3.1. A tűz elleni hatékony küzdelem képessége magában foglalja a megfelelő tűzvédelmi oltóvízellátást a tulajdon védelme érdekében. A tűzvédelmi oltóvízellátáshoz használt műszaki berendezések közé tartozhatnak az oltóvízellátó vezetékek és az ilyen oltóvízellátó vezetékektől független tűzvédelmi oltóvíztartalékok, mint például a tűzvédelmi oltóvízkutak, a tűzvédelmi oltóvíztárolók és a nyílt víztestek tűzvédelmi vízelvezető csatlakozói. A rendelkezésre álló tűzvédelmi vízmennyiségnek legalább 192 m³/h-nak kell lennie két órán át. A lakossági ivóvízellátásból ki nem nyerhető tűzvédelmi oltóvíz mennyiségét további intézkedésekkel kell biztosítani. Üzembe helyezés előtt biztosítani kell a tűzvédelmi oltóvíz ellátást. Ez az esetleges részleges üzembe helyezésekre is vonatkozik.
- 3.2. A tűzoltóságnak egész évben hozzá kell férnie a tűzvédelmi vízkivételi pontokhoz. A kivételi pontokat az állattartó létesítmény veszélyes területén kívül kell elhelyezni. A tűzvédelmi vízkivételi pontok legfeljebb 300 méterre lehetnek az állattartó létesítménytől.
- 3.3. Zárt, csarnokszerű állattartó létesítményekben a külső falakon legfeljebb 40 m-es térközhként (ez a körülbelül 20–25 méteres sugárcső hatótávolsága kétszeresének felel meg) tűzvédelmi ajtókat kell elhelyezni az emberek és állatok megmentése, valamint a hatékony tűzoltási műveletek lehetővé tétele érdekében. Szerkezetileg különálló terekre történő felosztáskor megfelelő nyílásokat kell kialakítani a tűzoltási műveletek kívülről történő elvégzéséhez. A megfelelő nyílások közé tartoznak különösen

az 1,20 m-nél nem nagyobb külső párkánymagassággal rendelkező ablakok, az ajtók és a külső falak azon részei, amelyeket a tűzoltóság eltávolíthat.

- 3.4. A 3 000 m²-t meghaladó hasznos területű állattartó létesítményeknek tűzoltóautóval megközelíthető hozzáférési útvonallal kell rendelkezniük. A megközelítési útvonalaknak meg kell felelniük a tűzoltóság területeire vonatkozó, módosított iránymutatásokban meghatározott követelményeknek.

4 Tűzvédelmi zónák

4.1 A tűzvédelmi zónák bruttó térfogata

- 4.1.1. Az LBauO M-V 30. §-a (2) bekezdése 1. mondatának 3. pontja szerint a mezőgazdasági célra használt épületeket 10 000 m³ bruttó térfogatot meg nem haladó tűzzónákra kell osztani. A kivételeket a 4.2. és 4.3. pont tartalmazza.
- 4.1.2. A tűzzónák bruttó térfogatának meghatározása céljából a földszinttel palatetőkön keresztül nyíltan összekötött és kizárólag hígtrágya gyűjtésére használt pincéket (hígtrágyagödöröket), illetve a zárt állattartó létesítmények fedett kültéri kifutóit nem kell figyelembe venni.

4.2 Nyitott állattartó létesítmények

- 4.2.1. Nyitott állattartó létesítmények esetében a 10 000 m³ bruttó térfogatot meghaladó tűzzónák az alábbi feltételek mellett engedélyezhetők:
- a) A nyitott állattenyésztő létesítményt a legalább 5 m széles, nem éghető fal, mennyezet és tetőpanelek legfeljebb három, egyenként legfeljebb 10 000 m³-es tűzszakaszra bontják,
 - b) e tűzszakaszok falainak az állattartó létesítmény teljes hosszának legalább kétharmadáig nyitottnak kell lenniük, és e nyílásoknak legalább 1,5 m magasnak kell lenniük, és
 - c) egy tűzszakasz tűzzel összefüggő összeomlása nem befolyásolhatja a szomszédos tűzszakaszok stabilitását (a kinematikus lánc megelőzése).
- 4.2.2. A 4.2.1. pont a) alpontjában említett fal, mennyezet és tetőpanelek felületén a teherhordó alkatrészeknek, a szigetelésnek és a formának nem éghető anyagból kell készülnie. Az éghető anyagokból készült, fényáteresztő tetőket úgy kell megtervezni, hogy erre a területre ne hulljanak vagy csepegjenek le az égő részek. Ezen a területen nem szabad fotovoltaiikus felületeket felállítani, és az elektromos vezetékeket nem éghető kábelcsatornában kell vezetni, és nem éghető anyaggal kell burkolni. A részletes tervezésről további információ található az Arbeitsgemeinschaft Landtechnik und Landwirtschaftliches Bauwesen in Bayern e. V. (Freising 2013) által közzétett, a „Megelőző szerkezeti tűzbiztonság a mezőgazdasági épületekben, szarvasmarhatenyésztés” című útmutatóban (<https://www.alb-bayern.de/media/files/0001/leitfaden-brandschutz-lf.11-10.2013.pdf.pdf>).
- 4.2.3. A nem éghető fal, mennyezet és tetőpanelek által határolt bruttó térfogat nem számít bele a 4.2.1. pont a) alpontjában említett tűzszakaszok megengedett bruttó térfogatába.

4.2.4. A nyitott állattartó létesítmény teljes szélessége nem haladhatja meg a 40 m-t a 4.2.1. pont a) alpontjában említett nem éghető fal, mennyezet és tetőpanelek irányában. A tűzoltási műveleteket az adott tűzszakasz két ellentétes oldaláról kell lehetővé tenni.

4.3 Zárt állattartó létesítmények

4.3.1. A zárt állattartó létesítmények legfeljebb két tűzzónával rendelkezhetnek. A 4.1. ponttól eltérve a zárt állattartó létesítményekben legfeljebb 15 000 m³ bruttó térfogatú tűzzónák engedélyezhetők, amennyiben:

- a) az egyes állatok számára rendelkezésre áll egy szabadtéri kifutó, valamint állatonként a haszonállatok tartására vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben előírtnál nagyobb alapterület;
- b) a tető a zárt állattartó létesítmény felső határát képezi;
- c) a tetőkeret legalább tűzgátló vagy nem éghető építőanyagokból készült, illetve a tető és a szigetelés nem éghető építőanyagokból áll, kivéve a tetőmembránt és a gőzzárót;
- d) a tűzzónák egyetlen irányban sem haladják meg a 40 métert, és a tűzvédelmi tér két ellentétes oldaláról lehetségesek a tűzvédelmi műveletek; és
- e) a tűzfalak további mechanikai terhelés mellett is tűzállóak, és azok a tető felett legalább 50 cm-re vannak elhelyezve.

5 Az alkatrészekre és szigetelőanyagokra vonatkozó követelmények

5.1. A tűzállóság és a tűzzel szembeni viselkedés tekintetében a teherhordó falaknak és tartóelemeknek, a külső falaknak, válaszfalaknak és mennyezeteknek meg kell felelniük az 1. táblázatban meghatározott minimumkövetelményeknek.

1. táblázat: A tűzzel szembeni viselkedésre és a tűzállóságra vonatkozó minimumkövetelmények

Összetevők/anyagok	Tűzzel szembeni viselkedés/tűzállóság
Teherhordó és merevítő falak, tartószerkezetek	tűzbiztos
Szigetelőanyagok	nem éghető
Lakóterek és műszaki helyiségek falai és mennyezetei	tűzbiztos
A mennyezetek és függesztett mennyezetek építőanyagai	nem éghető

6 Ajtók

6.1. Az ajtók és kapuk nem nyílhatnak a menekülés irányával ellentétes irányban.

6.2. A lakóterek falain lévő nyílásoknak legalább szorosan záródónak és önzárónak, a műszaki helyiségek és a tárolóhelyiségek, illetve a műhelyek falain lévő nyílásoknak pedig legalább tűzállónak, szorosan záródónak és önzárónak kell lenniük.

6.3. A tűzfalak nyílásainak legalább tűzállónak, szorosan záródónak és önzárónak kell lenniük.

7 Menekülési útvonalak

7.1. Minden tűzzónának vagy tűzszakasznak két külön menekülési útvonallal kell rendelkeznie.

7.2. A menekülési útvonalakat folyamatosan és jól láthatóan biztonsági jelzésekkel kell ellátni.

7.3. Az állattartó létesítmény bármely részétől legfeljebb 35 m távolságban el kell tudni érni legalább egy menekülési útvonalat, amely kívülre vagy egy másik tűzzónába vagy tűzszakaszba vezet. Az 1. mondatban említett távolságot gyalogosan megtett méterben kell mérni. A nyitott állattartó létesítmények esetében a kifutó hossza 1,5-ször hosszabb lehet.

7.4. Az állattartó létesítményekben a veszély esetén menekülési útvonalként szolgáló gyalogutaknak, stabil átjáróknak és központi közlekedőfolyosóknak legalább 1,80 m hasznos szélességűnek kell lenniük. Az első mondattól eltérve a sertések számára fenntartott állattartó létesítményekben legalább 1,20 m használható szélesség elegendő az olyan központi közlekedőfolyosók esetében, amelyek az ellátófolyosók felé nyílnak, és veszély esetén menekülési útvonalként szolgálnak.

8 Állatmentési célú kijáratok

8.1. Az állattartó létesítményekből kifelé vezető kijáratoknak az érintett fajoktól függően legalább a 2. táblázatban meghatározott méretekkel kell rendelkezniük.

2. táblázat: A kijáratok száma és legkisebb mérete, fajonként

Fajok	az állatok maximális száma kijáratonként	Legkisebb kijáratszélesség m-ben	Legkisebb kijáratmagasság m-ben
Szarvasmarhák, a fiatal szarvasmarhák és borjak kivételével	50	1,80	2,00
Fiatal szarvasmarhák	75	1,80	2,00
Borjak	100	1,50	2,00
Útőnevelt malacok	400	0,90 ¹⁾	1,50
Hízósertések	100	0,90 ¹⁾	1,50
Tenyézsértések és ellő kocák	40	0,90 ¹⁾	1,50
Juhok	250	2,40	1,50
Lovak (vezetett)	35	1,80	2,00
Lovak (a kifutókhoz)	-	1,20	2,00
Baromfik	-	4,00 ²⁾	4,00 ²⁾

¹⁾ A sertések központi közlekedőfolyosói kijáratainak legalább 1,20 m szélesnek kell lenniük.

²⁾ Alternatív megoldásként kimeneti csappantyúkat is lehet használni, amelyek méretét a baromfifajtól függően kell meghatározni.

- 8.2 A mentésre szolgáló egyéb kijáratoknak legalább a hozzájuk tartozó gyalogjáró szélességével kell rendelkezniük. A kijáratoknál a szűkítés nem haladhatja meg a 15 cm-t.
- 8.3 Olyan szabadtéri területeket kell biztosítani, ahol az állatokat legalább egy tűzzónától vagy tűzszakasztól távol lehet tartani.
- 8.4 A kijáratok területét, a kültéri területeket és az ezeket összekötő útvonalakat szükség szerint meg kell világítani.
- 8.5 Abban az esetben, ha az állatokat tűz esetén bent kell tartani, a 2. pontban említett védelmi cél teljesülését megfelelő gépekkel külön kell igazolni. A gép segítségével a nem kritikus CO- és CO₂-koncentrációt vagy a hőmérsékletet biztosítani kell, pl. a füsteltávolító berendezésekkel vagy vízködrendszerekkel, amelyek tűz esetén folyamatos működésre váltanak, tervezett visszatartással (lásd még: Karlsruhei Technológiai Intézet (KIT), Tűzvédelmi Technológiai Kutatóközpont (szerk.), Brandschutzforschung der Länder der Bundesrepublik Deutschland Nr. 178: Effektiver, effizienter und wirtschaftlicher Brandschutz bei Massentierhaltung, írta Dipl.-Ing. Jürgen Kunkelmann, Karlsruhe, 2016 decembere).

9 Épületgépészeti rendszerek

- 9.1. A szükséges levegőcserére vonatkozó követelményeket az általánosan elismert gyakorlati szabályzatok határozzák meg (például: DIN 18910:2017-08) és az állatjóléti szabályok egyéb előírásai.
- 9.2. A füstelszívó gépnek automatikusan kell bekapcsolnia, biztosítani kell, hogy a levegőcsere sebessége legalább 20-szoros legyen, és legalább 30 percig ellenálljon 300 °C-os hőmérsékletnek. Az elektromos vezetékrendszereknek külső tűz esetén legalább ugyanennyi ideig működőképesnek kell maradniuk. Bizonyítani kell, hogy elegendő mennyiségű levegőt bocsátanak rendelkezésre. Ez vonatkozik a füst eltávolítására szolgáló szellőztetőrendszerek használatára is.
- 9.3. A 8. pont szerinti lakáskonceptióhoz használt füstelvezető mechanikus rendszerek és a tűz esetén folyamatos üzemre átkapcsoló vízködrendszerek esetében megfelelő intézkedéseket kell hozni az általános áramellátás meghibásodása esetén.
- 9.4. A biztonsági rendszerekkel és egynél több tűzvédelmi zónával rendelkező zárt állattartó létesítményekben minden tűzzónában külön áramellátást kell biztosítani. Az egyes tűzzónák elektromos rendszerét ki kell tudni kapcsolni egy megjelölt főkapcsolóval.
- 9.5. Az állattartó létesítmények tetején elhelyezett fotovoltaikus rendszer invertereit a tűzoltóság számára hozzáférhető helyiségben kell elhelyezni, és a többi helyiségtől tűzvédelmi válaszfalakkal, valamint tűzgátló, szorosan záródó és önzáró zárral kell elválasztani. Ellenkező esetben az invertereknek elegendő távolságra kell lenniük a szerkezeti berendezésektől.
- 9.6. Az állattartó létesítményeket külső villámvédelemmel kell ellátni. Azoknak az állattartó létesítményeknek, ahol a 2. pontban említett biztonsági célkitűzés teljesülését a lakáskonceptió szerint mechanikus rendszerek alkalmazásával ellenőrzik, túlfeszültség elleni védelemmel (belső villámvédelem) is rendelkezniük kell.

- 9.7. Az építésfelügyeleti rendelet 29. §-a értelmében a biztonsági cél elérését szolgáló műszaki rendszereket elismert ellenőröknek kell ellenőrizniük. Az időszakos vizsgálatok vizsgálati időintervalluma egy év.

10 Tűzjelző rendszerek

- 10.1. Az állattartó létesítményeket tűzjelző rendszerekkel kell felszerelni.
- 10.2. A tűzjelzést haladéktalanul továbbítani kell a helyileg felelős tűzoltóság irányítóközpontjába.
- 10.3. A DIN VDE 0833-1:2014-10 és 2:2017-10 szabvánnyal összefüggésben a DIN 14675-1:2020-01 szabvány szerint tervezett, méretezett és megvalósított tűzjelző rendszerek megfelelnek az építési követelményeknek, kivéve, ha az építési eljárás során szigorúbb követelményeket írnak elő.

11 Tűzoltó készülékek

- 11.1. A hordozható tűzoltó készülékeket úgy kell rögzíteni, hogy azok minden bejáratnál könnyen hozzáférhetőek legyenek, és azokat mindenkor meg kell jelölni, és használatra kész állapotban kell tartani. A hordozható tűzoltó készülékek teljes tűzoltó kapacitásának tűzzónánként vagy tűzszakaszonként legalább 48 oltóanyagegységnek kell lennie. A tűzoltó készülékekkel felszerelt berendezések esetében be kell tartani a munkahelyekre vonatkozó műszaki előírásokat.
- 11.2. Az üzemszerűen beépített tömlőkkel ellátott vízcsapcsatlakozók tűzoltó készüléknek tekinthetők. A tömlők hosszának legalább 10 méternek kell lennie. Az áramlási sebességnek legalább 50 l/percnek kell lennie.

12 Tűzvédelmi előírások, tűzoltási tervek és kezelői kötelezettségek

- 12.1. Az LBauO M-V 51. §-a szerint az állattartó létesítmény üzemeltetője az illetékes tűzvédelmi szolgálattal egyetértésben tűzvédelmi szabályzatot készít. Ebben meg kell határozni a veszélyhelyzetben az emberek és állatok mentéséhez szükséges intézkedéseket. Az üzemeltető személyzetet foglalkoztatása kezdetén, majd azt követően legalább évente egyszer el kell látni a tűzvédelmi előírásokra és a tűzoltó berendezés üzemeltetésére vonatkozó utasításokkal.
- 12.2. A helyileg felelős tűzoltóságnak a helyszínen fennálló körülmények között kell utasítást kapnia.
- 12.3. Az üzemeltető felel a biztonsági rendszerek hatékonyságáért és folyamatos üzembiztonságáért is.
- 12.4. Az ezen iránymutatásokkal összhangban lévő állattartó létesítmények esetében a felelős tűzoltóság szükség esetén összehangolt tűzoltási terveket írhat elő.

13 Értékelés

Ezeket az iránymutatásokat rendszeresen értékelni kell, és az értékelés eredményeinek megfelelően naprakésszé kell tenni. Az értékelésre első alkalommal 2027. május 1-jén kerül sor.

14 Hatálybalépés

E közigazgatási rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.